

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sárgöny cím: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 840 Le
Fél évre ... 420 Le
Negyed évre ... 210 Le
Havonta ... 70 Le

Hirdetések díjazás szerint:

* Helyenként naponta reggel

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap

5 lej, Bucurastiben 50 banival
több.

Meghívsult az ellenzéki fuzió.

A parasztpárt sem, Averescu sem csatlakozik Maniuhoz. — Erős bomlás indult meg a parasztpártban.

(Bucuresti, február 4.) A politikai életnek nagy és váratlan eseménye volt a vasárnapi parasztpárti értekezlet, amelynek a fuzió ügyében kellett állást foglalnia. Az értekezlet rövid tanácskozás után kimondotta, hogy nem csatlakozik Maniu Gyulához és nem reagál a híres „Apel”-re. A visszautasítás okát a pár nap múlva nyilvánosságra kerülő memorandum adják nyilvánosságra. A memorandum, bár szerint, le fogja szögezni, hogy a parasztpárt, úgy mint eddig, a jövőben is a saját programjával fog küzdeni érdekeiért. A gyűlésen mindjárt megválasztották Michalacet a párt tulajdonképpeni vezérének a végrehajtó bizottság elnökévé további egy esztendőre. A parasztpárt egysége azonban korántsem olyan tömör, amint azt a parasztpárti kommuniké feltüntetni igyekszik. Több ismert parasztpárti képviselő bejelentette már kilépését a pártból és ezt most tetőzte Mehediint egyetemi tanár, a neves geográfus és pedagógus kilépése. Mehediint tanár levelet intézett a párt vezetéséhez és ebben bejelenti kilépését, mert elvetették a fuzió gondolatát. Véleménye szerint a parasztpárt olyan párt, amelytől az ország semmi jót nem várhat. A lemondás politikai körökben nagy feltűnést keltett és a párt elleni ellenszenv érdekesen tükröződött vissza a tegnapi gurgui népgyűlésen, melyen a pártból kilépettek megokolták kilépésüket és egyben bejelentették, hogy új vezetőséget választanak, újraszervezik a pártot, amelyet nemestent akarnak a moszkvai befolyástól és a külföldi tőke irányításától. A gyűlésen megjelentek Lupu és Michalache is, akik beszélni akartak, hogy ellensúlyozzák a disszidensek akcióját, de leharrogták őket és nem folytathatták beszédüket. Kénytelenek voltak eltávozni a gyűlés színhelyéről.

A fuzió ügyében különben nyilatkozott Averescu tábornok is, a másik számottevő nagy ellenzéki párt vezére is. Kijelentette, hogy semmi körülmények között nem vehet részt egy olyan politikai alakulatban, amelyben Argetoianu is részt vesz. A néppárti vezér szerint minden demokrata alakulat csak gúny, ha abban Argetoianu, ez a reakciós politikus is részt vesz. Averescu nyilatkozata nagy feltűnést keltett. Maniu Gyula akciója ezek szerint csak csekély eredményt mutathat fel.

Külföldi kölcsönt remél Románia.

A Banca Nationala kormányzójának nyilatkozata a pénzügyminiszter utjáról.

(Bucuresti, február 4.) Ormala, a Banca Nationala kormányzója tegnap nyilatkozott külföldi utjának eredményeiről:

— Külföldi utazásom Bratiana Vintilla pénzügyminiszter társaságában nem azért történt, hogy külföldi kölcsönt szerezzünk, hanem információkat a külföld jelenlegi helyzetéről és a legutóbbi időben saját eszközeinkkel produkált eredményekről. Bizonyítottam, hogy Románia minden kötelezettségét pontosan teljesítette. Mindezek természetesen kedvező

talajt teremtetek a külföldi kölcsön ügyében megindítandó tárgyalások részére, mert ma már a külföldön senki sem kételkedik az ország kedvező gazdasági helyzetében és fizetőképességében. Kijelentem, hogy a Banca Nationala részére nem kértünk kölcsönt, de ha az állam ilyen kölcsönhöz jutna, úgy a vonatkozó szerződést a Banca Nationala kötné meg. Valószínűleg tartom, hogy a párisi és londoni tárgyalásaink folytatásaképpen ortani képviselőink tárgyalást fognak folytatni a külföldi kölcsön létrehozása érdekében.

Kommunisták és royalisták véres harca Franciaországban.

(Páris, február 4.) A royalisták Franciaország több városában nagyarányú tüntető gyűléseket tartottak, amelyeket a szocialisták és kommunisták mindenütt megzavartak. Ebből kifolyólag véres verekedések történtek, amelyeknek rendőrségi beavatkozás vetett véget, a verekedés folyamán több súlyos sebesülés és igen sok letartóztatás történt.

Véres választási harcok Jugoszláviában.

A kormány meg akarja semmisíteni az ellenzékét. Pasics hazaárulással vádolja Radicsékat.

(Belgrád, február 4.) Február 8-án lesznek a választások Jugoszláviában és az utolsó napokban sok véres összetűzés keletkezett. A hercegovinai Neveszinje községben egy földművespárti jelölt tartott beszédet és azt Pasics pártjának, a radikális pártnak a jelöltjei meg akarták akadályozni. A két párt hívei összetűzték egymással és a verekedés során az egyik radikális pártot megölték, egy másikat pedig súlyosan megsebesítettek. A kormány a legerősebb eszközökkel igyekszik elfojtani minden ellenzéki megmozdulást. Ma minisztertanácsot is tartottak, amelyen éles ellentét keletkezett a kormány radikális és független demokrata tagjai között. Ugyanis a Pribicevics vezette alatt álló független demokraták még erősebb rendszárlókat követeltek azzal, hogy minden ellenzéki akciót vérből fojtani. Az ellenzékét még eddig nem sikerült elsimítani. A belgrádi Páris-szálló nagytermében ma gyűlést tartottak a radikálisok, amelyen Pasics minisztere is felszólalt és kijelentette, hogy mindenki hazaáruló, aki Radics politikáját követi. A szerb, szlovén és a horvát népek — szerint

te — egymástól el nem választhatóak. Majd a köztársasági politika ellen intézett éles támadást és hangoztatta, hogy a dinasztia meg kell védeni. Ha nem így cselekszik az ország minden lakosa, az nagyon sok áldozatba kerülne. Az ellenzéki képviselők letartóztatása is tovább folyik. A zentai főszolgabíró letartóztatta Popovics Milánt, a „Demokrácia” főszerkesztőjét és Zsivanovics Miodrag szociálpolitikai minisztert tükart és be is szállították őket a szabadkai ügyészség fogházába. A vizsgálóbíró azonban kihallgatása után azonnal szabadlábra helyezte a letartóztatott képviselőjelölteket. Zágrábban Korosec, Spaho és Behnen volt miniszterek is résztvettek azon az ellenzéki értekezleten, amelyen Davidovics volt miniszterelnök elnökölt és résztvettek rajta Radicspárti képviselők is. A zágrábi rendőrség kormányutasítás folytán átvizsgálta Korosec és Spaho polgárszait és házkutatást tartottak szobáikban. A kutatások során azonban semmit sem találtak, ami ellen a két ellenzéki vezér a királynál távirati tiltakozást intézett be. Mitrovicán Zsivkovics demokrata képviselőt egy népgyűlés alkalmával megtámadták és súlyosan megsebesítették. Korosec pedig Laibachban nem tudta elmondani programbeszédét, mert ebben a sovinszta orjunisták megakadályozták.

Bethlen Genfben.

Miért megy Magyarország miniszterelnöke a népszövetségi ülésre.

(Budapest, február 4.) Gróf Bethlen István miniszterelnök ma utazott el Genfbe, de elutazása előtt nyilatkozott a hírlapíróknak utazása céljairól. Kijelentette, hogy csak azért utazik Genfbe, hogy a népszövetséggel való harmonikus együttműködést biztosítsa. Tévesek azok a híresztelések, amelyek szerint utazásának bármilyen más politikai célja is lenne és hangsúlyozta, hogy új kölcsönről sem szándékozik tárgyalni. Több kérdésre kijelentette még, hogy a választójogi javaslatot visszaérkezése után fogják beterjeszteni. A javaslat nagy súlyt helyez a választások tisztaságának biztosítására. A javaslat fölött való bírálatot a nemzetgyűlés többségére és a közigazgatási bíróságra bizza. A választások titkosságának kiterjesztésére is megteszik a lépéseket és már előre is bizonyos, hogy a túlyomóan ipari kerületekben a titkos szavazást fogják bevezetni.

Feloszlatják a porosz országgyűlést.

(Berlin, február 4.) Poroszország ismét megválasztott miniszterelnöke, Braun Ottó még nem döntött, vajjon elfogadja-e megválasztását. Braun szeretne szélesebb alapot teremteni kormánya alá. Ma a német néppárt és a gazdasági párt megbízottáival tárgyalt, hogy e pártokat is bevonja a nagy koalícióba. A tárgyalások eredménytelenül végződtek, mert a néppárt semmi körülmények között sem hajlandó a szocialistákkal együttműködni és a gazdasági párt sem akar belépni a koalícióba. Enneköve Braun a centrumhoz fordul azzal a kérdéssel, vajjon hajlandó-e ez a párt a jobboldal ellen indítandó éles harcra, vagy pedig szívesebben látja-e az országgyűlés feloszlatását. Valószínűnek látszik, hogy feloszlatják a porosz országgyűlést.

Meghírsított bolsevista-betörés

(Bucuresti, február 4.) A Cuvantul értesülése szerint a bolsevista ügynökök újabb betörést készítettek elő ezúttal Dobrudzsában, ahol számítottak a bolgár kormány támogatására. A sziguranca Silistraban Bazarciban és Cavarnában bolsevista szervezeteket fedezett fel, amelyek orosz tisztek vezetése alatt működtek. A házkutatás alkalmával a hatóság megmenyiségű fegyvert és municiót elkobozott. Tegnapi estig több, mint 50 letartóztatás történt.

Forradalom

Franciaország csodaorvosa miatt.

(Páris, február 4.) A párisi törvényszék rendkívül érdekes ügyet tárgyalt ma. Jean Beziat állott a bíróság előtt azzal váddal, hogy orvosi diploma nélkül gyógyított. Jean Beziat-t csodaorvosnak nevezték, akinek sokakat több paciense volt, miatt a Sorbonne egyetem akadémikus orvostanárának. A mai főtárgyalásra a csodaorvos összes hívei felvonultak és tüntettek Beziat mellett. Az ügyész felszólalásait is viharos közbeszólásokkal zavarták meg. Az ügyész kuruzslással vádolta az öreg urat, míg ezzel szemben védőügyvédje azt hangoztatta, hogy Franciaországban nincsen olyan törvény, amely kimondaná, hogy diploma nélkül nem lehet gyógyítani. Hangsúlyozta a védőügyvéd azt is, hogy Beziat szegény betegeit nemcsak hogy ingyen gyógyította, hanem még anyagiakban is segítette azokból a honoráriumokból, amelyeket a gazdagoktól kapott. Hosszú időn át magas jövedelmi adót fizetett és az adóhivatalok sem keresték, hogy honan származik a jövedelme, tehát elismerték, hogy orvos és ezen az alapon adóztatták meg. A bíróság végül is ítéletében eltiltotta a további praxistól és 100 ezer frank pénzbírság megfizetésében marasztalta el a csodaorvost azzal a figyelmeztetéssel, hogy visszaesés esetén szabadságvesztéssel fogják büntetni. A csodaorvos páciensei az ítéletet az elhatározták, hogy mozgalmat indítanak felmentése érdekében. Beziat lakóhelyének, Villafrancának lakosai közül főképen a parasztek vannak nagyon elkéserevde az ítélet miatt. A hatóságok minden intézkedést megtettek az esetleges forradalmi mozgalmak kitörésének elfojtására.

A Nobel-békedíjat Macdonald és Herriot kapják?

(Oslo, február 4.) A norvég békeegyesület munkabizottsága azt a javaslatot tette a storting Nobel-bizottságának, hogy az idei békedíjat annak, vagy azoknak ítéljék, akiknek a genti jegyzőkönyv körözhető, tehát Macdonald volt angol miniszterelnöknek és Herriot-nak, Franciaország jelenlegi miniszterelnökének.

Nyolcvanezer lejt sikkasztott egy aradi vámenőr

Egy városi vámtisztviselő nagyszabású szélhámossága Letartóztattak a bűnös hivatalnokot.

(Saját tudósítónktól.) Néhány nappal ezelőtt súlyos visszaélések nyomára jöttek az aradi várenőrök. A város egyik külső hivatalnokának szélhámosságait sikerült leleplezni, aki az eddigi megállapítások szerint, több mint nyolcvanezer lejjel károsította meg a város pénztárát. Giurgiu Péter 1923. áprilisában mint vámos lépett Arad város szolgálatába és a szorgalmas, megbízható látzó embert az elmúlt év május elsején a váms- és jegyilletékek ellenőrzésével bízták meg. Giurgiu Péternek ellenőrizni kellett, hogy a városi vámosoknál pontosan lefizetik-e a megállapított vámilletékeket és a piaci árusok megváltják-e a vámosoktól a város által kibocsátott szelvényeket, az árusítási hely lefoglalásáért. Szokás az, hogy ha az ellenőr olyan árusítóra akad, aki elkerülte a vámosok figyelmét és nem váltotta meg a szelvényt, kötelezi az árusítót, hogy a mála levő szelvény ellenében fizesse le a helyért járó illetéket. Giurgiu Péter erre bazirota szélhámosságait. Állandóan nagymennyiségű szelvényt kért ki a város vámfőnöktől és a hónap végén a szelvényeknek csak egy részével számolt el. Munkáját később megkönnyítette az, hogy őt is megbízták a szelvények adásával, mert miniszteri rendeletre a vámosok egy részét el kellett bocsátani s így, a létszámcsökke-

nés miatt ő is szedte az illetékeket.

A rendelkezésére bocsátott szelvényeken rendszerint minden hónapban tuladott Giurgiu. Amikor elszámolásra szólították fel, azt állította, hogy csak egy részét adta el a szelvényeknek és az állítólag eladott szelvényekért járó kisebb összegekkel számolt is el havonta a váms főnökének. Amikor a megmaradt szelvényeket kérték tőle, felkereste a vámosokat és ugyanolyan értékű szelvényt szedett össze tőlük, mint amennyivel neki el kellett számolnia. A vámosoktól összeszedett szelvényeket bemutatta a vámfőnöknek, aki mit sem sejtve vissza adta Giurgiu-nak, ő pedig vissza vette azokat a vámosoknak. Így üzte szélhámosságait Giurgiu Péter a legnagyobb agyafurtsággal május óta. Hogy minden leleplezés ellen biztosítsa magát, később szűz csomagú szelvények helyett fehér papirokat kötött össze és csak felülre és alulra tett egy-egy hivatalos szelvényt és az így összekötött papirokat mutatta be az ellenőrzésnél.

A napokban azután egész leleplezni sikerült leleplezni az agyafurcs ember szélhámosságait. Nagy Kálmán városi vámfőnök felfedezett egy olyan szelvénycsomagot, amelynek közepében üres cédulák voltak. Felfedezését bejelentette dr. Robu János főpolgármesternek, aki a legszigorúbb vizsgálá-

tot rendelte el. A vizsgálatot Oláry István pénzügyi tanácsos vezette, aki kihallgatta az összes vámosokat. Azok elmondották, hogy Giurgiu-nak jóhiszeműleg adták át a kért szelvénytömböket és nem is sejtették, hogy azokat illegális keresetre használja fel. Az eddigi vizsgálat adatai szerint a szélhámosság vámenőre 82 ezer 750 lejjel károsította meg a várost, ugyanis ennyi értékű szelvényt adott el a piacokon és a vámosoknál és ezzel a pénzzel nem számolt el a felettesének. A város vezetősége a szélhámosság üzemeltetését jelentést tett a rendőrségnek, ahol elrendelték Giurgiu Péter letartóztatását. Giurgiu-t ma kihallgatták a rendőrségen és azt vállalta, hogy a szerzett pénzt az utolsó buntig elköltötte. A nyomozás tovább folyik.

Román—orosz tárgyalások.

(Bucuresti, február 4.) A határmenti incidensek felülvizsgálására kiküldött román—orosz vegyes bizottság február 8-án Hotinban tartja ülését. Joanovici tábornok, a román delegáció vezetője ez alkalommal követelni fogja a Dnyeszteren utlevél nélkül átjutott román állampolgárok repatriálását és vizsgálat megindítását a bolszvista ügynökök újabb betörési kísérletére vonatkozólag.

HOGY ALL A FEJE?

1925. február 4-én 100 lejjert adtak:
Nálunk:
2.62 svájci frankot,
9.50 francia frankot,
37000 belföldi magyar koronát,
36600 osztrák koronát.
Zürichben 2.6750 frankot
Párisban 9.60 frankot

TARCA

„Leégett“

a budapesti farsang.

Nem sikerültek a pesti bálak. —
Óriási deficittel végződött táncmulatságok.

(Budapesti levél.) Decemberben még csak sutogták, hogy haj lesz az idei farsanggal, nincs pénz, nem lesz sikere a bálaknak, meg fog bukni az egész téli táncszeszon; most a farsang derekán pedig már nyíltan beszélnek óriási bál-deficitekről, bukott bálokról, a farsangotástól visszamaradt lányokról. Siránkoznak, panaszkodnak az egész vonalon, de azért nem mulik el egyetlen nap, hogy ne lenne valami bál vagy táncmulatság s minden egyes nap újabb meg újabb táncos esték hírelt hozzá. Meg lehet az is állapítani, hogy eddig egyetlen báliszezomban sem fejtettek ki olyan pazarló pompát a bálók megrendezésénél, mint éppen most, amikor már előre is elparentálják a bálakat. A százmillió deficittetykák hallatára is csak tiokzatos mosollyal felel a főrendező, akiről aligha lehet feltételezni, hogy könnyedén fizethetne ki

csak egymillió veszteséget is. De a diplomatikus rendezői mosoly azt mondja, hogy az is jó ajánkölevél egy bálnak, ha a rendezősége zokszó nélkül tudja kiifizetni a százmillió deficitet. A pletyka emmél a ravasz mosolytól akad meg, mert ha tényleg van deficit, akkor miért szaporodnak a bálak úgy, mint eső után a gomba?

De a pletyka tudálékosai előtt még egy csomó sphinx-kérdés lebeg. Van-e olyan ember, aki egy farsangoló lányon kétszer is látta volna egy és ugyanazt a ruhát? A farsangi Kasszandrák még hónapokkal ezelőtt kiszámították azokat a súlyos milliókat, amik az apai zsebeket terhelik, ha lányát új ruhában akarja bálóztatni s megjósolták a rettenő bálkrach-ot. Hogyan mesterkednek a lányok ruháikkal, azt nem lehet kideríteni, de még a legjobb memóriájú fiu sem tud visszémlekezni, hogy másik mulatságon is látta volna azt a toalettet. De vannak még ennek az idei farsangnak olyan specialitásai, amik még a legutóbbi évek bál világában is ismeretlenek voltak. Még tavaly se mertek nagyon arra gondolni, hogy vigadóbeli nagybálat is meg lehet rendezni katonazene nélkül. A jazz-band pogárjogot nyert a nagy bálakon is, sőt nem egy esetben még a cigányt is mellőzik a táncesten.

A pompázó női ruhák, a pazar díszítések, cicomák, a szemmel láthatóan drága-táncrend, a kifogástalanul vasalt frakkos fiuk tömege mind a műkedvelő farsangi Kasszandrákat cáfolják s nem lehet farsangi lanyhaságra következtetni abból sem, hogy minden egyes mulatságon, még ha egy napon 5—6 is van belőlük, van elegendő táncoló lány és fiu. A bálteremben nem látszik pénzteenség, bárhogy érdeklődik is a pletyka, hogy miből telik annak a családnak, amelynek lányai mindig ott láthatók a mulatságokon. Másként látszik azonban a kép, ha egész lemm, a Vigadó kapujából mezzük. Még tavaly is rendőröknek kellett fenntartani a rendet az épület előtt összegabalyodott autók és fogat-gombolyagban s jó félórát eltartott, míg a kocsi rákerült a feljáró. Most már csak nagy elvétve jönnek a kocsik, legtöbbszörre egy fogatú autó már egészen kivétel dolog, de annál sürribben jönnek gyalogosan, még pedig a lehető legjobban lecsökkentett családlétszámmal. Bátyák, sógorok és unokatestvérek hozzák a lányokat, akiket a táncteremben egy közös mama vesz oltalmába s ugyanez a közös mama prezideál a szünórában is az asztaltón, mert a parák egyáltalán meg

szüntek létezni a bálak számára. A táncterem a szünóra alatt nem ürül ki teljesen, viszont az étteremben kimálgatják az asztalokat, pedig a múlt évben egy héttel előre kellett egy-egy talpalattnyi helyet lefoglalni. Az asztal mellett sincs meg az az íram, ami még az elmúlt farsangokon is jellemezte a szünórát hangulatot. Megfigyeltem egy öttagú társaság szünórát „vacsorázását.” A mama, két lány és két fiu összes vacsorateljesítménye volt két adag sonka (ezt a lányok ették, mert a mama fejfájására hivatkozva nem evett), két szelet torta (a lányoknak), két pohár sör és két feketekávé (a fiuknak) és egy üveg ásványvíz (a három nőnek.) Mind az ötüknek számlája nem tett ki összesen százezer koronát, a cigány pedig örült, hogy egy-egy ötezer koronást kapott a fiuktól. Természetesen az egész társaság reggelig táncolt, mert reggel öt óra után már járni kezdenek a villamosok, végképen leromván minden reményességét a kapu előtt naivul várakozó kocsiknak és autóknek. Lenn a ruhatarban a lány újra felhuzza a nagy uccai cipőjét, amiben este is idáig bandukolt, a fiu pedig ezalatt örömmel állapítja meg a tükrökből, hogy a kemény íng és a gallérja még a következő bálon is megteszi a szolgálót...

Akit gyilkossá tett a kötelességteljesítés.

A pénzügyi főszemlész tragédiája. Megölte a lelkiismeretfurdalás.

(Saját tudósítónktól.) Pszichológusok, humanisták, pacifisták, novellairók és más jó emberek, kéretnek szépen egy kissé felfigyelni. Nagyon érzélgős és megható történet mondatik itt mindenki okulására. Lészen benne szó életről, halálról, szomorúságról, kötelességről, szabályzatról, fegyverről és isteni bünhődésről.

Anno 1921-ben Alios községben Balu Miklós pénzügyi főszemlész szolgálatközben bejárta a körzetébe tartozó falvakat. Így írja ezt elő a szabályzat és a szabályzat mindenekfelett. Utjában elkiséri egy alantas pénzügyőr, mert az ilyen hivatalos körútnak az a rendje és módja. Alantas pénzügyőr elfárad és leül. Fölöttes pénzügyőr nem fárad el és tovább akar menni.

Fölöttes: Keljen fel és menjünk. Szolgálat közben nem szabad pihenni.

Alantas: Nem tehetem, nagyon elfáradtam. Kissé pihenünk és akkor mehetünk.

Fölöttes: Még egyszer szabályszerűen felszólítom, menjünk, mert szolgálat közben nem szabad pihenni.

Alantas: Az Isten is megáldja pénzügyi főszemlész urat, engedjen egy keveset még pihenni. Nem vagyok nagyon erős ember. Könnyen kifáradok.

Fölöttes harmadszor és utóljára szólítja fel a menésre, amire alantas nem reagál, megtagadja az engedelmisséget. Fölöttes dühbe jön, szeméi vérbe borulnak, megjelenik előtte a mindenható szabályzat és a rideg paragrafusok a szemébe vigyorognak.

— Tégy úgy, amint azt a szabályzat előírja — ordítják a fülebe a paragrafusok. És Belu Miklós, a fölöttes úgy is tett. Lekapta válláról fegyverét és rálőtt az alantásra. Az alantas a lövés után mégis csak fej akart állani, de úgy érezte, hogy a szíve kezd kettéválni, az éles gölvő nagyon is kettészakította. Szépen leült, behunyta szeméit. Epihént örökre. Meghalt...

Fegyelmi vizsgálat, kihallgatás. A szabályzat igazolta Belu Miklóst. Semmi baja nem történt. A szabályzat szabályzat és a kötelesség — kötelesség. A hivatalos fórumok felmentették a fölöttest, de a szíve nem mentette fel. Ez a szív mindig megmozdult és odasugara folyton a kemény agynak: „Miért ölted meg? Miért nem hagytad még kissé pihenni?” És ez a sokat zaklatott agy kezdett elborulni. Ha behunyta Belu Miklós a szemét, mindig a meghalt pénzügyőrt látta maga előtt. Hisz úgy érezte hogy napjában sokszor kell behunynia a szemét, az a kegyetlen szíve mindig ráparancsolt, hogy hunyja be a szemét. Tegnap aztán megint becsukta, de ezúttal a szív azt parancsolta, hogy többé ki se nyissa. Fáradt Belu Miklós pénzügyi főszemlész nem törődött már többé a szabályzattal, elment ő is pihenni — örökre. Tegnap temették el Alios nagy részvét mellett, koszorút is helyezett a fekete koporsóra Stoica Romulus lippai pénzügyi főbiztos megható beszéde is mondott a ravatal fölött. És valahol egy nádfedeles kis házikóban fekete gyászkezdős özvegy

és szomoruzemű kis árvák sírják az apát, akit megölt a szabályzat, a komoly kötelességadás. (k. s.)

Újabb gyilkossági vád Ledererek ellen.

(Budapest, február 4.) A rablőgyilkos csendőrfőhadnagy ügyében ma újabb érdekes fordulat történt. A budapesti főkapitányságon megjelent Lerkovits Sándor keresgélő, aki szoros összeköttetésben állott a meggyilkolt Boros butorgyárossal és bejelentette, hogy Lederer Gusztávnéban határozottan felismeri azt a szöke nőt, akit állandóan Boros társaságában látott és ebből a felidézésből teljesen arra következtet, hogy csakis Ledererek gyilkolhatták meg a gyárost.

Károlyi Mihályné nem haldoklik.

Andrássy Gyula gróf megcáfolta a súlyos betegségről szóló tulzott híreket.

(Budapest, február 4.) Newyorki távirati jelentés alapján egyik budapesti lap megírta, hogy gróf Károlyi Mihályné, a volt magyar köztársasági elnök feleségének már jelzett betegsége oly súlyosra fordult, hogy az orvosok már katasztrófától tartottak, sőt egyes jelentések szerint Károlyiné haldoklik s életbemaradásához aligha van remény. Ma újabb távirati értesítések érkeztek Budapestre gróf Andrássy Gyulához, Károlyi Mihályné, született Andrássy Ka-

linka grófnő nevelő apjához, amelyek szerint az első jelentések tulzottak voltak, egyáltalán nincs katasztrófáról szó, sőt a grófnő rövidesen fel fog épülni. A grófnén epehólyagoperációt hajtottak végre, amely kitünően sikerült és minden remény megvan arra, hogy rövidesen felgyógyul. Gróf Károlyi Mihály, aki nemrégiben lépett partra Newyorkban, éjjel-nappal a felesége betegágya mellett tartózkodik és gondosan ápolja nagybeteg hitvesét.

A forrongó vulkán országában.

Kiküldött munkatársunk Nápolyban.

Magyar világ egy nápolyi lebuiban.

Nápoly lobogódíszben. — Éjjel a kikötőnegyedben. — Magyar leány utja Esztergomtól — Nápolyig. — Rendörkézen.

(Nápoly, január havában.) Azt hittem, hogy tiszteletemre a város zászlódíszét öltött s hogy szállodám árbócára is felhúzták az összes nemzetek lobogóit. Pedig tévedtem. Itt is, úgy, mint mindenfelé Olaszországban, a lakók kimosott fehérneműjét lengette a házakon a szél, sőt a szálloda tetejére felhúzták a szobaasszony, a „cameriera” tiszta ágyluháját.

Itt a kikötők és a lebuikok élote érdekelt.

Voltam Newyork és San Francisco, London, Liverpool és Hamburg kikötőiben, ott jártam Newyork legveszedelmesebb utcáiban, ahol a rendőrök is csak kettesben, vagy négyesben járnak, brownniggal a kezében ott jártam San Francisco kínai negyedében, ahol jóformán nap-nap után tűnik el egy-egy ember és Hamburg mulatói és lebuikai között, Sanct Pauliban is és mind-megannyinak valamely külön sajátossága volt. Ugyszólván egyéni vonása, valami, ami csak az övé, ami megkülönbözteti a többitől, mely különben mind egyformán piszkos és züllött és veszélyes.

Nápoly kikötője környékén is rengeteg lebuji várja a világ minden tájáról ideérkező hajós népséget. Szűk sikátorokban, alacsony helyiségekben, sötét pincékben „mulatnak” a matrözök és a csöcselék és betörök és gyilkosok. Angol, német, spanyol, francia, japán szó hangzik mindenfelé. Az egyik lebuiból éktelen lárna és büsz árpad az uccára. Két matröz összeveszett egy nőn. S a nő: magyar. Ez a magyar exportáru mindenütt ott található, ahol büsz és piszkos, nyomor és rom-

lottság terem: minden nagyváros kloákáiban ott hemzseg a sok szegény magyar lány, akiket vagy a verük, vagy — s ez a gyakoribb eset — lelketlen leánykereskedők vittek, taszítottak a farkába.

Bélepek a korcsmába. Püst, büsz és lárna. A pincérlányok között egy magyar nőre akadok. Mariskának hívják. Szép lehetett valamikor, pedig még fiatal, alig 23 éves. De a festék, mely ott vastagszik az arcán és az ajkán, már ráncokat takar, a hangja rekedt s erotikus mozdulatai már fáradtak.

— Négy éve vagyok ezen a nápolyban. Esztergomból kerültem ide, de előbb Triestben voltam felirónó. Ott beteg lettem s azután sokáig nem kaptam állást. Így jutottam ide.

Megkérdelem, hogy magyar vendég akad-e? Nem — feleli — ide legtöbbszörre spanyolok járnak. Már meg is tanultam a nyelvüket. Jó fiúk, de szertelenek. Sok a lárna, sok a verekedés és bizony gyakran előkerül a bicska is.

— Egy ízben engem is megszurkáltak — és mutatja a sebhelyet a balkarjám.

Kérdésemre elmondja, hogy néha 50 lírát is megkeres egy nap, de alig van 1000 lírája megtakarítva. Volt már 3000, de a „barátja” megszökött a pénzzel. Azóta nem hisz a férfiaknak.

Hazavágyódik. Haza, Magyarországra, Esztergomba. Ha 5000 lírája van, haza megy és „tisztességes” lesz. Csak még egyszer lássa a Dunát... És sirva fakad...

Hirtelen elalszik a villany. Sötétség borul rájuk, melyre egy-

pillanat alatt több zseblámpa fénye furódik. Rendőrök jöttek a helyiségbe. A lámpák jóból kigyúlnak s megkezdődik az igazoltatás. Elsőnek én jelentkeztem. Ujságíró. Tanuimányut. Rendben van. De figyelmeztetnek, hogy máskor ne jöjjen egyedül az ilyen helyre. Nem tanácsos.

A Mariskát pedig elviszik. Négy hónappal azelőtt kirabolt Genúában egy angol turistát.

Bugél Jenő.

Hajós Árpád meghalt.

Az ismert aradi gyógyszerártárlajos tragikus elhunyt.

(Saját tudósítónktól.) Súlyos csapás érte az aradi gyógyszerész kart: Hajós Árpád gyógyszerész, a Hajós-féle gyógyszerár tulajdonosa tegnap éjjel Bécsben hirtelen meghalt. Az elhunyt gyógyszerész már régebben súlyosabb természetű gyomorbetegségben szenvedett és orvosai tanácsára két héttel ezelőtt felcsépe és két leánya kíséretében Bécsbe utazott, hogy ott megoperáltassa magát. A híres Löw-szanatóriumba ment, ahol egy héttel ezelőtt dr. Finster tanár, kitünő sebész megoperálta. A tanár nem tartotta súlyosnak a műtétet és ezért el sem álltatta páciensét, aki teljes eszméletnél, nyugodtan türe az operációt. A műtét kitünően sikerült és Hajós Árpád jól érezte magát. Már másnap könnyebb ételket evett és türelmesen várta azt az időt, amikor felkelhet betegágyából. Tegnap este azonban állapotja hirtelen súlyosra fordult és rövid szenvedés után csendesen elszenderült. A lesújtott család a halálesetről táviratot küldött Aradra a gyógyszerárba és Hajós Árpád vejéhez: Czukor János aradi fakereskedőhöz, aki ma reggel felutazott Bécsbe. A temetés iránt nem történt még intézkedés, de valószínű, hogy a holttestét Aradra hozzák s itt temetik el.

Hajós Árpád széles körökben ismert ember volt és általános népszerűségnek örvendett. Az aradi gyógyszerésztestületnek évenként elnöke volt, és minden gyógyszerész mozgalomban tevékeny részt vett. Igen képzett volt a gyógyszerészetben, különlegességeit országszerte ismerték és külföldi világkiállításokon több első díjat nyert. Érdekes, hogy mielőtt Bécsbe ment, elbucszott minden ismerősétől, üzleti szomszédaitól és Zeiner Árpádnak, a gyógyszerár vezetőjének lelkére kötötte, hogy jól viselje gondját a patikának, mert ő már nem tér többé vissza. Erős hialásejtelmek voltak és sejtelve most valóra is vált: súlyos gyomorbaja végzett vele. Ötvenhat évet élt, a környezetlen halál produktív életének teljéből szakította ki. Halálának híre gyorsan terjedt el Aradon és mindenütt mély és igaz részvétet keltett.

— Visszahívták a szovjet bécsi követét. Bécsből táviratozzák: A „Neue Freie Presse” arról értesül, hogy Joffe bécsi szovjet-követet visszahívták, aki ezt az állomáshelyét hat héttel ezelőtt foglalta el. Joffét a szovjet tokiói nagykövetének nevezte ki.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

Magyar premier Bécsben.

Fedák Sári nagy sikere. — Az Antonia bemutatója.

(Bécs, február 4.) A Raifmünd-Theaterben szombaton este mutatták be Lengyel Menyhért Antonia című darabját, Fedák Sárival a címszerepben. Az előadás ünnepi színezetű volt. Külön érdekessége volt, hogy Fedák Sári először lépett fel Bécsben prózai darabban. Fedák Sári, amikor megjelent a színpadon, hatalmas tapsorkán fogadta. Toalettjei teljesen másai voltak a budapesti toalettjeinek és nyomban az első percben általános vidámságot keltettek. Főleg az utolsó felvonás, a melyet mindvégig nagy érdeklődés kísért s amelynek poentjét harsogó kacagással fogadták. Keltett nagy hatást. A rendezés is teljesen a budapesti mintára alakult ki. Az első felvonás után Fedák Sári nyolcszor hívták ki a függöny elé. A második felvonásban, ahol a bécsi Grand Hotel a színi; Fedák Sári mesés amerikai toalettjében valósággal elragadta a közönséget. Amikor pedig Fedák előbb egy francia sanzont, majd egy angol dalt énekelt, felzúgott a tapsorkán. S még ez is fokozódott, amikor a művésznő magyarul énekelt egy dalt. Partnere Kovácsy államtitkár szerepében Ludwig Lackner volt, aki szintén nagy hatást mellett énekelt el egy magyar dalt. A színpad be rendezésére is a pesti szolgált mintánál. Felvonás után Fedáknak is, Lengyel Menyhértnek is számtalanszor kellett megjelennie a függöny előtt. A harmadik felvonásban nem csökkent a hatás. Kendőt lobogtattak és virágosó jelezte az óriási siker hatását.

* Az aradi városi színház műsorának sorrendje: Csütörtökön: Nótás kapitány, operette; Horváth Mici vendégfelléptével. Pénteken: Nótás kapitány, operette; Horváth Mici bucsufelléptével. Szombaton: délután 4 órakor János vitéz, operette. Este román előadás. Vasárnap délután fél 3-kor Nótás kapitány, operette; fél 6-kor Fügefalevél, operette-bemutató. Premierbérlet 5. Este román előadás.

* Az aradi Thália kabaré műsora: Váradi Aladár és Beregi László felléptével. Csütörtök: Mandl — Sabesz-este. Péntek: Mandl — Sabesz-este. Szombat: Mandl — Sabesz-este. — Szólók, tréfák, bluetek. — Kezdeté 9 órakor. — Jegyek elővételben Bauernél, Minorita-palota.

* Pompadour. (Horváth Mici vendégfellépte az aradi színházban.) Szépen megtelt nézőtér, lelkes, hálás publikum üdvözölte ma este Horváth Micit az aradiak volt dédelgetett primadonnáját, sok forró sikerrel télt színházi est hőset. Pompadourt ezt a briliáns szerepét választotta vendégfelléptéül, — abban a darabban akart ismét az ő publikuma elé lépni, amelyet ő vitt diadaira az aradi színpadon. És a közönség tüntető ragaszkodását a vendégprimadonna az ő kivételes művészetével honorálta. Stílusos volt, szép volt, tejszett. A közönség zajosan megtapsolta, amikor a színpadra lépett és Horváth Micit láthatóan meghatótta a szeretetnek ez a szép megnyilvánulása. A felvonásvégeken többször

Kormánygalázó magyar képviselő.

Hebelt Ede dr. érdekes incidense a magyar-osztrák határon

(Budapest, február 4.) Dr. Hebelt Ede szociáldemokrata képviselő ma tért vissza Bécsből Magyarországra. A képviselő Magyarországról kitiltott nyomtatványokat hozott magával és a soproni határrendőrsztek a legudvariassabb formában ezeknek

megmutatását kérték. Hebelt Ede a kormányt szidalmazó kijelentések közben kijelentette, hogy a nyomtatványokat nem hajlandó megmutatni és csak az erőszaknak enged. Hebelt kijelentéseiről a határrendőrsztek jegyzőkönyvet vettek fel, de továbbutazásában nem akadályozták meg.

Amerika békét hirdet.

„Fegyveres erőszakkal nem lehet többé megoldani Európa problémáit!” mondja az új amerikai külügyminiszter.

(London, február 4.) Kellog, az Egyesült Államok volt londoni nagykövete, akit külügyi államtitkárrá nevezett ki Hughes helyére Coolidge elnök, ma este megjelent Londonban egy bucsubanketten, amelyet tiszteletére rendeztek. A banketten nagy beszédet mondott. Ebből a beszédből kétségkívül legérdekesebb az alábbi kijelentése:

Fegyveres konfliktusokkal és erőszakkal többé nem lehet megoldani

kellett a lámpák elé jönnie. Tisztelői értékes virágkosárral kedveskedtek neki. Az előadás jó volt, a többi, már ismert szereplők mindenben elősegítettek egy szépen sikerült színházi estét. (k. s.)

* **Telmányi Emil aradi hangversenye.** Zsufolt nézőtér előtt tartotta ma este hangversenyt az aradi Kulturpalotában Telmányi Emil. Ennek a csodálatos hegedűművésznek minden estélye újabb élmény és felejthetetlen esemény számunkra. Aradon még nem hallott műveket is interpretált azzal a zseniálitással, amelyben a technikától az elmélyülésig minden egyesül. Intelligens művész, aki érdekes egyéniségének millió színével adja vissza a tolmácsolt művek minden szépségét. A közönség tomboló lelkesedéssel köszöntötte Telmányi Emil és zúgó tapsal honorálta minden egyes számát. Virtuóizáció különösen Nielsen hangversenyművében emelkedett ki, amelyet zongorakíséret nélkül adott. Kósa György, a budapesti Zeneművészeti Főiskola tanára ezuttal is kiváló kísérőnek és elsőrangú zongoraművésznek bizonyult. Egy kisebb lélegzetű Beethoven-koncertet és néhány érdekesen egyéni, modern szerzeményt adott, mint zongoraszólistát, amelyek számára is értékes sikert hoztak. Az utóbbi apróságok Kósa szerzeményei, a melyekkel nagyszerű zeneszerzői képességekről tett tanúságot. (b. i.)

* **A Nótás kapitány — Horváth Micivel.** Farkas Imre nagyszerű operette, a Nótás kapitány, amely az idény slágerévé nőtte ki magát, csütörtökön és pénteken Horváth Mici vendégfelléptével kerül színpadra. A kitűnő művésznő Hohenau Grete grófnő szerepét játssza a darabban s vele a premier összes szereplői fellépnek.

* **János vitéz — szombat délután.** A János vitéz felújítása rendkívüli érdeklődést keltett és ezért az igazgatóság szombat délutánra ismét műsorra tűzte, a címszerepben Sziucs Lacival, Huskát Zilahy Irén játssza. Szombaton este román előadás lesz.

* **A Fügefalevél.** Az operettegyüttes erősen készülődik a színház legközelebbi újdonságára, Albert Chantrier „Fügefalevél” című darabjára. A zenei szépségeiben gazdag, de nem minden pikantéria nélkül elő-

adást Fekete Mihály szinigazgató rendezi és a főbb szerepeket Auer Kató, Zilahy Irén, Fekete Irén, Békefi, Sziucs Laci, Misoga és Szabakay játssza. A „Fügefalevél” bemutatója vasárnap délután fél 6 órakor lesz. A délutáni bemutatóra azért van szükség, mert a színházban vasárnap este román előadás lesz.

* **Lengyel Irént megoperálták.** Az aradi színház kiváló primadonnáját: Lengyel Irént ma délelőtt dr. Vicás Gyula megoperálta. Lengyel Irénnek néhány hét óta lobos torokbántalmak vannak, amelyeket az orrkagyló túltengése okozott és ezeket csak operáció útján lehetett megszüntetni. Lengyel Irénen dr. Vicás az operációt már részben keresztülvitte, amely sikerrel is járt, mivel azonban az operáció folytatódagos műtétet igényel, ezért megoperálják Lengyel Irént. A művésznő a kezelés miatt néhány napig nem játszhatik és az aradi színház már ugy is állította össze műsorát, hogy Lengyel Irén távolléte alatt a játékrendben zavar ne állhasson be.

Allangyalázó cseléd.

Aki az igazoltatásra sértéssel válszolt.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi államrendőrség tegnap este letartóztatta Révfi Teréz háztartásbeli alkalmazottat, mert súlyos kifejezésekkel illette az államot és a közhivatalokat. Révfi Teréz este tíz óra után sétált a korzón egy barátjával. A rendőr kötelesség szerien igazoltatásra szólította a magánosan sétáló nőt, de azok nem vették tudomásul a felszólítást, hanem folytatták útjukat. A rendőr kérdőre vonta a sétáló leányokat, mire Révfi Teréz megtámadta és megütötte a rendőrt és szidalmazta a közhivatalokat és az államot. Révfi Terézt letartóztatták és a rendőrségre kísérték. Kihallgatása alkalmával nem tagadta a rendőr által felhozott vádakot és azzal védekezett, hogy idegességében ragadtatta el magát a meggondolatlan kifejezésekre. Letartóztatták és ma délelőtt kísérték az ügyészre.

Gyöngyélet a katonaelet...

A katonaköteles újoncok beyonulása.

Trianon variálta a régi népdalt is: már nem „Októbernek elsején...”, hanem „Februárnak elsején be kell rukkolni...”. Pirosarcu vidám fiúk váliukon a kis katonaládával, amelyet talán már a bátyjuk is használt, berukkoltak katonának. Hangos tölük az ucca, a barna és szőke lányok érzékeny bucsut vesznek a munderba öltöző rekrutáktól és azok mennek, ki Bucurestibe, ki Craiovába, Constancába, sokan az ódon aradi várba vagy Kisszentmiklósrára a tüzerékező, vagy a Zemesvári kaszárnyába. Az állomáson zordarcu őrmeserek tuszkolják be a waggonokba az újoncokat, akiket el kell szállítani ezredeikhez, olvassák a névsort, vajjon nem hiányzik-e valaki. A mozdony füttyent, még egy utolsó bucsúcsók az apától, anyától, testvértől, vagy az ittmaradt „édestől”, aki megígéri, hogy hű marad, a míg visszajön, azután megindul a nagy gőzmasina és viszi a katonafiukat, akik elmennek, hogy megadják a királynak, ami a királyé. Mintha visszatért volna a régi október elsejék derűs hangulata, a mikor le kellett tenni a kényelmes civilruhákat és bele kellett bujni az angyalörbökbe. A háborút végigverekedett öreg veteránok sóhajtván gondolnak vissza rekruta-korukra és szomorúan állapítják meg hogy az idő kegyetlenül rohan el felettük. Valamikor ők is fújták a bakonótákat, de ma már torz mosolyra fordul a szájuk, ma már a fiaik szájából hangzik fel a nóta. Enyhe februári szél füttyül a fiatal katonák felett és ezer meg ezer úde torok énekli az ósdi, primitív dalt: „Februárnak elsején be kell rukkolni...”

Elfogták Terentét.

(Hamburg, február 4.) A románai mocsarak királyát, aki a Dunadelta környékén élő lakosságot hónapokon keresztül tartotta félelemben, elérte végzete. A rablóromantika minden attribútumával felékesített modern Rózsa Sándort, mikor Hamburgban egy amerikai hajóra akart szállani, a rendőrség letartóztatta. — A romantika most már véget ért. A gáncs és félelemmelkelti rablólovagról rövidesen lefomnyadnak a népi legenda virágai, hogy a földi igazságszolgáltatás szűrke, de annál keményebb logikájú ítéllete hangozzék el felette. A hamburgi rendőrhatalóságok táviratilag értesítették a bucaresti rendőrséget Terente elfogatásáról s arról, hogy a hírhedt rablóvezért Brüsszelbe szállította. A bucaresti rendőrség megtette az intézkedéseket Terente kiadatására.

— **A Kisfaludy-társaság új tagjai.** Budapestről táviratozzák: A Kisfaludy Társaság ma ülést tartott, a melyen betöltötték a megüresedett tagsági helyeket. Fraknoi Vilmosnak, a nemrégiben elhunyt kiváló történetírónak a helyébe Horánszky Lajos történetíró és publicistát, a költői helyre Zilahy Lajost választották be Szathmáry Istvánnal szemben. Az új tagokat választó ülésen jelentette be Szász Károly, hogy eddig viselt tisztségéről, a főtőkárságról lemond.

HIREK

Írófejedelem kerestetik.

Anatole France halálával megíresedett egy szék, amely trónushoz volt hasonló. Az, aki benne ült, az egész föld kerekén pártatlan népszerűséget élvezett, mindenki írófejedelmének tartotta őt. Most utódot keresnek neki. Egyik folyóirat azt indítványozza, hogy töltsék be a helyét. Meghallt a király, éljen a király! Válasszanak egy nagy bírátságot, mely foglalja magába mindazokat, kik számot tesznek az irodalmi életben, a tudós tanároktól kezdve a körüli újságok hírlapíróikig, ezek pedig szavazzanak, ki érdemes leginkább az elhunyt helyére és az az író, aki legtöbb szavazatot kap, koronáztassék meg írófejedelmé. Furcsa terv. Tizenkét évvel ezelőt Paul Fort-t választották meg „költő-fejedelmé.” Most írófejedelmet is akarnak azok a franciák, kiknek nincs királyuk, csak köztársasági elnökük.

Paul Souday, a kritikus, erre vonatkozóan ezt írja:

— Az egyetlen választott bíróság, mely ezt a kérdést eldönthetné, csak az értelmek olaszából állhatna, de ki bírhatja el ily választási törvényt? Anatole France kétségtelenül írófejedelem volt, de nem kartársainak véleménye emelte azzá, hanem a nagyközönség ítélete.

— Érdekes, hogy mostanában sokan akadnak olyanok, kik már tépdésik Anatole France babérjait. Az idősebb Rosny, az akadémikus, így nyilatkozik róla: — Csodálatosan tudta megírni azokat a dolgokat, melyeket másoktól vett kölcsön. Henri de Regnier pedig ezt írja: — Elismerem, hogy egyik legnagyobb író, de mint esze vég nem állott azon a színvonalon, mint hiszik. Beszéde gyakran zagyva volt és formátlan.

— Beteg a külügyminiszter. Bucurestiből jelentik: Duca külügyminiszter Spanyolországba megebegetett. A miniszter betegsége orvosi vélemény szerint könnyű lefolyású.

— Timisoarai műegyetemi hallgatók Aradon. A timisoarai (temesvári) műegyetemi hallgatók egy csoportja ma délelőtt meglátogatta Aradot és megtekintette az aradi gyár-üzemeket. Az Astra-gyár a műegyetemi hallgatókat délelőtt megvendégelte. Délután megtekintették a város nevezetesebb épületeit és az esti vonattal visszautaztak Temesvárra.

— Megkezdődtek a cseh-magyar tárgyalások. Budapestről jelentik: Ma megkezdődtek a cseh-magyar tárgyalások, amelyek kereskedelmi szerződés megkötésére irányulnak, s nem mint egyes hírek szölk, a két állam közötti felmerült jogi és technikai kérdések tisztázására. Mindkét részen bizakodnak a sikerben.

— A temesmegyei közigazgatási bizottság ülése. A temesmegyei közigazgatási bizottság hétfőn ülést tart Coste prefektus elnöke alatt.

— Különös vasúti szerencsétlenség. Londonból táviratozzák: Egy Londonderry felé tartó vonat a hatalmas szélvihar a vasúti hídról lefújt. A vonat utasai közül négyen meghaltak, kilencen pedig súlyosan megsebesültek.

Törvényszék elé állítják Cuza professzort.

(Jasi, február 4.) Az igazgató és anarchiát szító egyetemi tanárok megrendszabályozásáról szóló törvény értelmében a kormány tudvalevőleg bizottságot küldött ki Jasiba annak megállapítására, hogy minő része volt Cuza professzornak a jasi diákszavargások kirobbanásában és elfajulásában. A bizottság, amely zárt üléseken hallgatta ki Cuza professzort s mindazokat az egyetemi tanárokat és egyetemi hallgatókat, akik az ügyre vonatkozólag érdemleges felvilágosításokat tudtak adni, ma elkészült munkájával, amelyről azonnal jelentést is tett a közoktatásügyi miniszternek, valamint a miniszterelnöknek. A bizottság ugylászik nem mellányolta Cuza professzornak ama kijelentését, amelyben ő Bratianu Jonel tüntvényának vallotta magát, mert a jelentés megállapítja, hogy a jasi diákszavargásoknak Cuza professzor az értelmi szerzője és azoknak elfajulásában is bűnös. A jelentés alapján a kormány Cuza professzort büntetőtörvényszék elé fogja állítani.

Keresik az aradmegyei rablógyilkosokat

Nincs nyoma a berzavai kettős rablógyilkosság tetteseinek.

(Saját tudósítónktól.) A Közlöny adott hírt egyedül arról a kettős rablógyilkosságról, amely Berzava aradmegyei községbe vezető úton történt. Dehelean Vazul és veje Rus Antal jómódú berzavai gazdálkodók a butyini vásáron vettek részt, ahol két ökröt vásároltak. Vásár után a két ökrrel és a megmaradt pénzzel Berzava felé tartottak. Az országút egyik elhagyatott részén több rabló elbágyadták és késeikkel több halálos szurást ejtettek rajtuk. A banditák elvették a pénztárcákat, azonban a két ökröt nem vitték el, félve attól, hogy gyanút keltenek. A szerencsétlen emberek ott az országúton kiszenvedtek. A horzalmos gyilkosságot az el-

lenőző körűtjät végző csendőrőrárat fedezte fel. A két holttest az országúton feküdt vértócsában, mellettük a két ökr. A csendőrőrség azonnal jelentést tett a büntényről az aradi csendőrparancsnokságnak és az aradi ügyészségnek. Megindult a szigorú nyomozás, amely azonban ezideig még eredménytelen. A nyomozó közegek véleménye szerint a gyilkosok Ismerték Deheleant és Rust és megfigyelték a vásár tartama alatt megfigyelték a vásár tartama magukkal. A holnap nap folyamán Orzeanu Romul aradi vizsgálóbíró, Mandru Miklós aradi ügyész utazik ki a helyszínre, hogy a vizsgálatot megejtsék, velük együtt utazik Anghelescu csendőrparancsnok is, az aradi csendőrparancsnok is.

— Csütörtökön dönt a vádtanács a sikkasztással vádolt aradi járásbírósi irattárnok ügyében. Borlodán György aradi járásbírósi irattárnok, akit — mint ismeretes — sikkasztásban való bűnrészesség gyanúja miatt a bíróság előzetes letartóztatásba helyezte — mint jelentették — felfolyamodást jelentett be letartóztatása ellen a törvényszék vádtanácsához. A bűnyű iratok ma kerültek Nvékhegyi Lóthár semmentzeréki bíró kezébe, aki megkezdte az iratok átanulmányozását. A vádtanács holnap délelőtt foglalkozik a felfolyamodással.

— Játékból súlyos sérülés. Patak Márton, egy varsándi gazda 12 éves fia összeesett egyik pajtásával Bonka Jánossal és veszekedés közben föbe sújtotta egy nehéz kődarabbal. A megütött kisfiu eszméletlenül esett össze. Súlyos sérüléssel az aradi kórházba szállították, ahol orvosok kezelték alá vették.

— Fegyverek bejelentése. Az aradi államrendőrségen működő katonai ügyosztály közli, hogy azok akik fegyvertartási engedélyért akarnak folyamodni, mielőbb jelentkezzenek az illető rendőrkerületekben és az ott kapott deklarációt egy a törvényszék által kiállított erkölcsi bizonyítvány mellékelik a kérvényhez. A kérvényt a katonai ügyosztályhoz kell benyújtani. — A katonai ügyosztály egyben felhívja azokat, akik bármilyen fegyverrel rendelkeznek, a tulajdonukban levő fegyvereket jelentsek be a rendőrkerületekben, még akkor is ha van fegyvertartási engedélyük.

— A timisoarai antiszemita tüntetés epilógusa. A temesvári vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte Weinberger Jakab és Osterreicher Rudolf gyárvarosi lakosokat, akik ellen a közelmúltban történt an-

tiszemlta incidensekből kifolyólag eljárás indult meg. A letartóztatás azért történt, mert a két vád alá helyezett lakos állítólag szökni akart.

— Elítelt postamesternő. A temesvári törvényszék ma tárgyalta Zebányi Livia aranyági postamesternő bűnyűjét, akit amerikai levelek fosztogatásáért 1 évi és hét havi börtönbüntetésre ítelt a bíróság. Büntetésre Terbanes Annát 1 hónapi fogházra ítelték, Vuc Jozefinát, akit szintén bűnrészességgel vádolt az ügyészt, a bíróság felmentette. Az ítélet ellen a közvádoló és a vádlottak fellebbezést jelentettek be.

— A táncoskomikus autópalesete. Budapestről jelentik: Borzalmos autókatasztrófa történt Budapesten. Halmay Tibor, a Fővárosi Operettszínház népszerű táncoskomikusa új autót vett, amelyet ki akart próbálni. Meghívta egyik barátját: Sztrakonitzky Sándor volt főhadnagyot és magával vitte az útra öccsét, Halmay Gyulát is. A kormánynál Fischer Sándor sofőr ült. A társaság vidám hangulatban indult el. átmentek Budára, ahol a gép nyolcvan kilométeres sebességgel rohanna száguldozott fel a Svábhegyre. Visszafelé a Zugliget-úton jöttek, de a sofőr itt sem csökkentette a sebességet, pedig a pálya tulságosan keskes és sok a kanyaruló is. Egy hirtelen kanyarodónál a gép oldalra csúszott és hátsó felével nekiment egy fának. A fa kidőlt, de a sofőr olyan erősen fékezett, hogy az autómobil a fékezés után kétszer megfordult a saját tengely körül és teljes erejével nekivágódott a villamososzlopnak. A kocsi da-

rabokra zuzódott, roncsai az árokba hulltak, és ezek alatt ajultan heverték az utasok. A gyorsan előhívott mentők megállapították, hogy a sofőr meghalt, az orvosi segítség itt már nem használt. Halmay Tibor arcán, vállán és térdén sérült meg könnyebben. Halmay Gyula sérülése komoly. Sztrakonitzky állapota életveszélyes. A rendőri vizsgálat a tanuvallomásokból megállapította, hogy a szerencsétlenségnek egyedül a meghalt sofőr az oka.

— Aradi háztulajdonosok akciója. Az Aradi Háztulajdonosok Szövetsége elhatározta, hogy újabb memorandumot fordul a kormányhoz. A memorandumot a vezetőség ma dolgozta ki. A memorandum kéri a rekvirálás megszüntetését, kéri a Vadul Comercial tervezetnek a háztulajdonosokra nézve sérelmes pontjainak törlését és a lakberek május 1-e utáni fokozatos emelésére nézve törvényrendelet készítését. A mai összejövetelen különben elhatározták, hogy belépnek a Háztulajdonosok Nemzetközi Szövetségébe és ezt írásban tudatják a párisi központtal.

— A dr. Groszmann Emil-alapra a mai napon a következő adományok folytak be: Berger Mór 1000, Lusztig Dezső 500, Fosztó Erzsébet 100, Kaufmann Lajos 1000, Lázár Sámuel 100, özv. Grünberger Mórné 500, dr. Lukács Jenő 500, Marga D. Dani 500, Erdélyi Hitelbank 3000, Fejér Gábor vezérigazgató 1000 lej. Eddig ezen alapra 42.600 lej folyt be.

— A magyarországi földrengés pusztítása. Budapestről táviratozzák: Az egri földrengés kára most bontakozik ki teljes mértékben. Az Egerhez közel levő Ostoros községben az első lökés következtében 10 ház dőlt össze. A községben alig maradt épségben ház. A kárvallottak felségélyezése érdekében mentőakciót indítottak meg. A földlökések következtében az újabb építésű házak szenvedtek a legjobban és a kőházakban több kár esett, mint a vályogviskókban.

— Orvosavatás. Dr. Steina Jenőt a cluj egyetemen orvosdoktorrá avatták.

— Jelmezés gyermekbál február 15-én délután a Fehérkeresztben az „Aradi Gyermekfelruházó Egylet” rendezésében.

— Meteor-bál febr. 7-én este a Fehérkeresztben. A bál rendezősege felkéri az érdeklődőket, hogy akik tévedésből meghívót még nem kaptak, igényüket Madár József ur (Piata A. Iancu) büffijében bejelenteni sziveskedjenek.

— Fabál február 7-én Aradon, a Központiban.

Könyvtárakat jó árban vesz Kerpel.

— Meghívás. Az aradi izr. jótékony négyzet f. évi február hó 8-án d. e. 11 és fél órakor az izr. hitközség tanácstermében évi közgyűlést tartja, melyre az egyesület t. tagjai ezuton hívja meg. Antal Zsigmondné elnök.

— Meteor-bál február 7-én.

Megindult a hegy.

Összezuással fenyeget egy angol városkát a környező hegység megcsuszamlása

(London, február 4.) Ugy lát-szik, hogy a példabezédben emlegetett csoda, hogy tudniillik a „hegy jön Mohamedhez”, valóságos meg egy kis walesi bányavároskában. A Daily Mail írja, hogy a Glamorgan közelében, Walesben fekvő kimondhatatlan nevű Troedrhiwfwch bányavároskát a város közelében fekvő hegység megcsuszamlása borzalmas végettel fenyegeti. A hegy nyilván a bányák által aláaknázott földrétegek süllyedése következtében már ismételtén mutatott fel kisebb-nagyobb földcsuszamlásokat, de mintha most az egész hegy megindult volna a város felé. A hegy megmozdulása következtében a múlt héten kettszöri a vízvezeték fűcső, amely az egész völgyet lakó kétszáz ezer embert látja el vízzel. A lakosság teljesen víz nélkül maradt. Hogy a hegyet feltartóztassák, hatalmas cementgátakat építenek, de a hatalmas hegytömeg egyre fenyegetőbbén süllyed és közeledik. A városka házainak a falai a nyomástól megrepedtek. Sok ház fala annyira süllyedt, hogy az ajtót sem tudják kinyitni. Amint az üveget bevágják az ablakba, a föld nyomásától tovább görbülő ablakkeret szétroppantja az üveget. A mezőn a földön támadó hatalmas hasadékokban nyomtalanul tűnnek el a juhok. A minap egy ló zuhant bele egy ilyen éjszakán át támadt hasadékba és nyomtalanul eltűnt. A helyzet katasztrofális.

Közgazdaság.

Zürichben 2.67.50, Párisban 9.60 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRAK. (Február 4.) Francia frank 10.55, svájci frank 37.55, dollár 192. dinár 3.18, szokol 5.76, lira 8.12, angol font 935. *Kifizetések:* Budapest 370, Bécs 366, Prága 5.75, Zürich 37.50, Milánó 8.08, London 930, Páris 10.55, Newyork 193, Belgrád 3.16.

ZÜRICH TŐZSDENYITÁS. (Február 4.) Amsterdam 208.80, Newyork 518.12.50, London 2481, Páris 28.02.50, Milánó 21.52.50, Prága 15.30, Budapest 0.0072, Belgrád 8.35, *Bucuresti* 2.67.50, Varsó 0.0001, Bécs 0.0073.

ZÜRICH TŐZSDEZÁRLAT. (Február 4.) Amsterdam 208.80, Newyork 518.25, London 2481.50, Páris 28.05, Milánó 21.56.25, Prága 15.28.75, Budapest 0.0072, Belgrád 8.37.50, *Bucuresti* 2.67.50, Varsó 0.0001, Bécs 0.0073.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Február 4.) *Kifizetések:* Páris 10.48, London 926, Newyork 192.50, Milánó 8, Zürich 37.25, Bécs 0.0027.25, Prága 5.75. *Valuták:* Napoleon 725, aranyárka 44.50, leva 1.33, török lira 1.03, angol font 915 francia frank 10.70 svájci frank 37.50, lira 8.20, drach

Hogyan lett magyar képviselőből nagyváradi kanonok.

Bjelik Imre püspök nyilatkozata Ernst Sándor kanonoki kinevezéséről.

(Saját tud.) Néhány nappal ez előtt megártuk, hogy a Fraknói Vilmos halálával megüresedett kanonoki állásra Bjelik nagyváradi püspök, apostoli kormányzó Ernst Sándor prelátust, magyar nemzetgyűlési képviselőt nevezte ki. A hiradás kétségtelenül nagy feltűnést keltett, éppen ezért kérdést intéztünk Bjelik püspökhöz, aki a következőkben nyilatkozott:

— Fraknói Vilmos halálával az egyházmegye magyarországi részének egyik irodalmi kanonoki stalluma lett üres és erre az állásra mást, mint magyar állampolgárt nem is lehetett kinevezni.

Ugyanis a gyakorlatban az az elv nyert megvalósulást, hogy a magyarországi részen betöltésre váró kanonoki székeket magyar állampolgár papi egyéniségekkel, a Romániában betöltésre váró stallumokat pedig román állampolgárokkal töltsük be. Minthogy a nagyváradi püspökség magyarországi és romániai részének ordinarissai én vagyok — mondotta Bjelik Imre — a Fraknói Vilmos stallumra az illetékes egyházi férfiak előterjesztésére neveztem ki Ernst Sándort, mint aki a papnevelés terén kifejtett buzgóságával megfelelt az alapító által megkívánt feltételeknek.

Kulturharc tört ki Csehszlovákiában

Eltörlik a katolikus ünnepek egy részét. — Az egyház és az állam szétválasztása.

(Prága, február 4.) A koalíciós pártok újabb tanácskozásokat folytattak az egyházmegyei kérdésekről és ezeken a tanácskozásokon a szociáldemokrata *Pravo Lidu* értesítése szerint megegyezés jött létre több vitás kérdésben. A kormány legközelebb előterjeszti törvényjavaslatát az ünnepek rendjéről. Ez kimondja, hogy *valamennyi Mária-ünnepet eltörlik* és csak a karácsonyt, húsvétot és a pünkösdöt hagyják meg. Az eltörölt ünnepek helyére június 16., Nepomuki Szent János, július 5., Ciril és Method, július 6., Husz János és szeptember 28., Szent Vencel napja megünneplését vették tervbe. A csehszlovák néppárt a leghevesebben tiltakozott a *katolicizmus ellen intézett támadás miatt*. A csehszlovák néppárt nem hajlandó semmi körülmények között, még az ellenzékbe vonulás kifutása mellett sem egyházpolitikai kérdésekről tárgyalni és belemenni az ünneprendezésbe.

A szlovenszkói és cseli püspöki

ket újabb pásztorlevelet adott ki, amelyben tiltakozik az ünnepek eltörlése ellen és leszögezi, hogy ebben a kérdésben a kormánynak vagy a törvényhozásnak nincsen joga intézkedni, hanem *egyedül a Szentszék az, amely dönthet*. A püspökök pásztorlevele felhívja a katolikusokat, hogy az ünnepek megülése terén *csak az egyház páncsának engedelmességedjenek*.

Ugyancsak a *Pravo Lidu* értesítése szerint az állam és az egyház szétválasztása ügyében a csehszlovák állampolgárok hitü érzésére való tekintettel radikális rendszabályok nem hozhatók. A szociáldemokráciára hárul a feladat, hogy az állam és az egyház szétválasztásának előkészületeit megtegye. A külügyminiszterium a Vatikánnal érdeklődött, hogy az elválasztáshoz mennyiben járul hozzá. A Vatikán kijelentette, hogy *ezekben a kérdésekben egyáltalán nem bocsátkozik tárgyalásokba*. Az elválasztás kérdése ezzel a jövő problémájává vált.

ma 3.35 dinár 3.05, dollár 190.25, lengyel marka 0.000036, osztrák korona 0.0028, magyar korona 0.0026, 6szokol 5.70.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDEZÁRLAT. (Február 4.) Magyar Hítel 476, Osztrák Hítel 159, Salgó 562, Rima 159 és fél, Ganz-Danubius 2.900, Kőszén 3.120, Szlavonia 67, Sohliok 45, Kereskedelmi Bank 1.080, Cukor 2.340, Ofa 526, Hazai Takarékok 3.000. (A számkok ezekben értendőek.)

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMA. — (Február 4.) Belgrád 1067—1167, *Bucuresti* 374—375, London 345—347.000, Páris 3909—3926, Newyork 72.047—72.447, Prága 2027—2033, Milánó 2999—3015, Bécs 100.50—102.

— Ki látja el búzával a városokat. *Bucurestiből* jelentik: A hadügyminisztériumban értekezletet tartottak, amelyen az új buzarendszerrel foglalkoztak. A határozatok értelmében a városoknak búzával való ellátása a falusi szövetkezetek központja és a malmok részéről történik. E célra a malmok és a szövetkezeti központnak a megfelelő összegeket rendelkezésére bocsátották. Ha a buza tulajdonosok önként átengedik kész-

leteiket, vagononként 95 ezer lejes árat fizetnek ki az átvétel után azonnal. Azokban az esetekben, amikor a buza tulajdonosok megtagadják a készleteknek maximális áron leendő eladását, rekvirálást alkalmaznak. A rekvirálás az e célra kiadott rendeletek szerint történik. A rekvirálási ár vagononként 90 ezer lej. A fizetést azok a városok eszközlik, melyek javára a rekvirálás történt.

— Az aranykorona szorzószáma. *Budapestről* táviratozzák: A pénzügyminiszter ma kiadott rendeletével az aranykorona szorzószámát február első felére 14.800 papirkoronában állapította meg.

— A VIII. bécsi nemzetközi mintavásár. A kereskedelmi és iparkamara közli: A folyó évi március 8—14. napjain tartandó VIII. bécsi nemzetközi mintavásár igazolványai a kamara irodájában kaphatók. A vásárigazolvány többféle kedvezmény igénybevételére jogosít. A vásárigazolványt úgy a Bécsbe, mint a Bécsből való utazásnál le kell bélyegeztetni a vasuti állomáson, vagy a határátlépésnél a vasuti kalauznál, mert különben nincs menetdíjkezdés. Az első Dunagőzhajózási Társaság, a Magyar Folyam- és Tengőrhajózási Társaság hajóin érvé-

nyes menetdíj kedvezményeket illetőleg a társaságok hirdetőmenyei, állomási hivatalai és képviselői nyujtának felvilágosítást. A vásárigazolványok mai naptól kezdve a kamara irodájában kaphatók 120 lej lefizetése ellenében.

— Utólag is beadhatók az adóvallomások. A pénzügyigazgatóság-hoz még nem érkezett meg az a rendelkezés, amely szerint a kereskedők adóvallomásait február végéig kell elfogadni. Ezzel szemben a pénzügyigazgatóság továbbra is elfogad mindenkitől adóvallomást, de a valomási ivateket most már nem regisztrálják, míg az erre vonatkozó miniszteri rendelkezés meg nem érkezik. Egy most érkezett miniszteri körrendelet azt is szabályozza, hogy mikor kell az adókövető bizottságoknak munkásságukat megkezdeni és befejezni. — Aradmegyében február 20-án kell megkezdeni és május 15-én kell befejezni, Temes- és Torontálmegyékben a kezdés ideje február 15., a befejezése június 30., Kraszósörény megyében február 16. és május 31. a két határidő.

Világlexikon 380.— lej
Sándor Hirtlapirodában, Arad. 10188

Bella Donna

Egy méregkeverő története
Pola Negrivel

a főszerepben.

Csütörtökön,
pénteken
és szombaton

az aradi Apollóban

Szerte az országban hangzik a dal,
Fogaidat tisztítsd
a Farmodont-tal!

Megbélyegzett

acszony.

Életkép.

POLA NEGRIVEL
a főszerepben.

Bemutatja ma csütörtökön
kezdve

az aradi Uránia

Üzletáthelyezés

miatt saját árban kerülnek eladásra leány és fiu ruhák, kötők, szövetek és maradékok. Csak rövid ideig.

Deutsch Anna

Arad, Str. Alexandru (Salacz-ucca) 1. sz.

— Az aradi butoriparosok érdekes és jelentős akcióba fogtak: a már eddig is országsszerte híres butoripar még további fejlesztése érdekében továbbképző-tanfolyamot létesítettek. A tanfolyamot Tatarescu miniszter engedélyezte is, s az négy ciklusból fog állani. Az első turnus, amely a butor fejlődését és a különböző stílusok ismertetését foglalja magában, öt este terjedés, s annak előadója Csányi Károly muzeumi igazgató, műegyetemi tanár, az európai híri szakember lesz, aki csütörtökön éjjel a gyorsvonattal már Aradra is érkezik. Az első előadást pénteken este fél hét órai kezdettel az aradi Josif Vulcan polgári iskola fizikatermében tartja meg Csányi professzor, aki előadását négy-száz vetített képpel illusztrálja. Mint hogy az előadások igen érdekesek és lebilincselők, a cikluson a szakiparosokon kívül mások is résztvehetnek 330 lejes díj ellenében. A tanfolyamra való jelentkezések Reinhart Gyula butorgyárosnál, Arad Bulevardul Regina Maria 18. eszközölhetők.

MOZI

xx **Bella Donna** — Pola Negri-vel az aradi Apollóban. Nagy sikerrel mutatta be szerdán az aradi Apolló mozgószínház a „Bella Donna” című filmremekét, amelyben Pola Negri és Conrad Nagel játszik a főszerepeket. A gyönyörű film szombati szerepel az aradi Apolló mozgószínház műsorán. Az előadások 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

xx „**Megbélyezett asszony**” (Paramount-film bemutató az aradi Urániában.) Ma csütörtökön mutatja be az Uránia mozgószínház a Paramount-filmgyár legújabb remekét, a „Megbélyezett asszony” című amerikai társadalmi drámát, amelynek a világhírű Pola Negri és Jack Holt a főszereplői. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

NYILTER.

A rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

ÉRTEŚITÉS.

„Salon de Modă” megnyitás. A mélyen tisztelt hölgyközönség szíves tudomására hozom, hogy hazatértem tanulmányutamról eredeti bécsi modelljeimmel, melyek „Divat Szalonomban” megtekinthetők. Egyben értesítem a m. t. hölgyközönséget, hogy egy bécsi szalon directricét sikerült megnyernem, s így garanciát nyújthatok, hogy a n. é. hölgyközönség legmesszebb menő igényeit is kielégíthetem.

Arad, 1925. február 4. 656
Tisztelettel: **CSATLÓS ILONA.**
Arad, Str. Alexandru No. 5. (Salacz-u.)

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a n. b. közönség szíves tudomására adni, hogy **kárpitos műhelyemet** Arad, Bul. Reg. Ferdinand 14. sz. alól, **Arad, Str. Gen. Gheorgheson volt Tabajdy-uca) 2. szám alá,** Neuman-házba helyeztem át. A n. b. közönség további szíves pártfogását kérem.
Tisztelettel:
Sebők Pál.

Illits BRISTOL-szálló

BUDAPEST 216

Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem. Kitűnő konyha. Kávéház. Mérsékelt árak.

Rudolf Mosse 1125

Látogassa meg a **Wieni 8.**

Nemzetközi Mintavásárt

(Tavaszi vásár)

1925. március 8-14-ig

Az ipar- és kereskedelemnek nemzetközi mintakiállítás.

Konkurrenciaképes árak.

125.000 látogató, ezek között 25.000 külföldi vevő különböző államból.

Igen mérsékelt áru menetjegyek az osztrák vasutakon.

Határátlépés 15.000.— o. k. vizummal. 10189

Felvilágosításokkal szolgál a **Wieni Mintavásár r.-t. Wien, VII.,** valamint a hivatalos képviselők, **Arad: Kereskedelmi és Iparkamara Schenker & Co., Csanádi-palota.**

PAULISON kitűnő karban lévő 4 kisholdas szőlő köépülettel.

AZ ARADI ÁLLOMÁS szomszédságában 150□-öles üres házhelyek.

UJMIKELAKÁN 3 üzletes sarokház, 2 szobás lakással olcsón eladó. Bővebbet Győrffy „Mures” irodájában (volt Wallinger-iroda) Arad, Strada Unirei. 15136

Zongorák

ujak és kevesek használtak elsőrendű wieni, német és angol gyártmányúak állandóan raktáron. Legmesszebbre menő jóállást vállalok! Részletfizetésre is! **Jutányos árak!**

STERNBERG

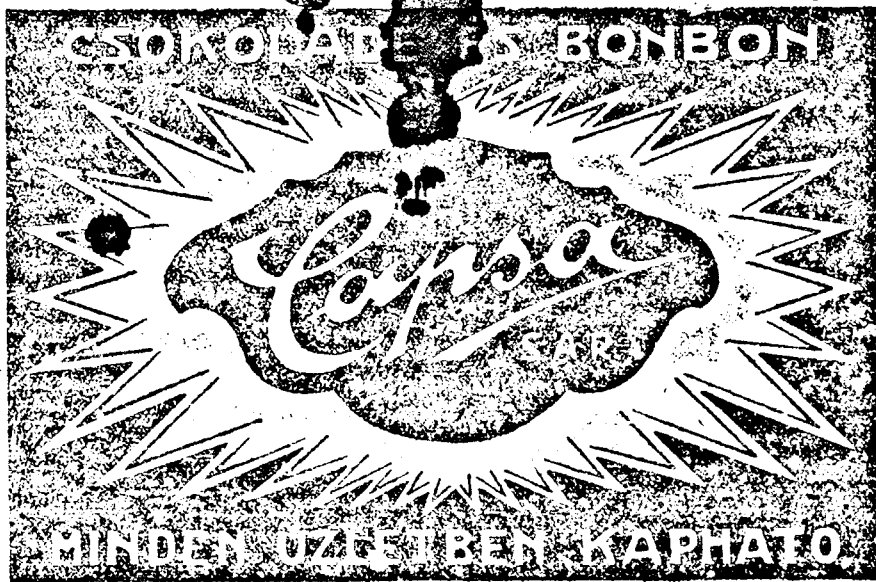
zongora gyári lerakat.

Oradea-Mare, Piața Unirei 2. Telefon 13-45. Sirocco No. 175

Miacunatura papir 5 kgros osomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Eladók! Str. Fabrica (Gyar-u. régi 7. szám alatt), kisebb nagyobb házhelyek jutányos árban.

Értekezni lehet: **Kalász János** büröletében Arad, Piața A. Ianou (Szabadság-t.) 3.

Hajós társaság

anyagi garancia mellett

képviselőt keres,

aki a társaság aradi fiókját vezetré.

Jelentkezni lehet: **ARAD, Bul. Reg. Ferdinand No. 6.**

Timisoarai mozi.

Belvárosi mozi: február 6 és 7.
Gyárvárosi mozi: február 8 és 9.
Mehalai mozi: február 10.

Monumentális film! Mária Antoinette

Nagy és megnató dráma a legmegbízhatóbb történelmi adatok alapján. A főszerepekben a híres német művészek:

DIANA KARENA és WERNER KRAUSS.

Jön! Buffalo Bill Jön!
Rendkívüli szenzációt keltő amerikai film 3 nagy részben.

Ma friss hal kapható,

ugyanott fagymentes burgonya és aszalt szilva legjutányosabb árban **Luttwák-cégnél.**

No. 5271-924. Aradi Járásbíróság C. u. o. KIVONAT

AZ ÁRVERÉSI HIRDETMÉNYBŐL.

Özv. Kaucsics Jánosné szül. Pavicsics Terézia újból férjhezett Martini Károlyné hagyatéki ügyében az aradi járásbíróság telekkönyvi osztályának 1419-1924/5. számú határozata értelmében az 1885. évi LX. f. e. 207. §-a alapján örökösödési árverést rendel el az Arad városi (az aradi járásbíróság területén lévő) telekkönyvbe 3604. számú A+1 sorszámu és 1333/a. hr. sz. a. lévő ingatlanra, mely a Str. Alexandru Gavra (volt Csernovics-u.) 30. sz. a. lévő házból és házteléből áll, a kikiáltási ár 30.000 lei.

Az árverés 1925. február 7-én délután 3 órákor tartatik meg a járásbíróság telekkönyvi osztályának 44. számú földszinti szobájában.

Az elárverezendő ingatlan a kikiáltási ár felénél kisebb értékért meg nem vehető.

Az árverési óhajtok kötelesek a kikiáltási ár 10%-át biztosítékul a járásbírósági megbízottnál készpénzben letenni vagy garantált értékben az 1881. évi LX. tc. 42. §-ában megállapított arólyamban, vagy pedig ugyanazon megbízottjuk adjon át egy nyugtát a biztosíték befizetéséről és irják alá az árverési feltételeket (1908. évi XL. tc. 21. §; 1881. évi LX. tc. 147, 150, 170. §-ai.)

Ha senki sem ajánl fel többet, az aki a kikiáltási árnál többet ajánlott fel köteles azonnal kiegészíteni a letett biztosítékot a kikiáltási ár százalékának megfelelőleg a felajánlott ár arányában. (1908. évi XL. tc. 25. §.)

Kelt Arad, 1924. október 24.
652 Dr. Tamasdan s. k., táblabíró.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirczési ára hétköznap 2 lej, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat a szavazással kell jelölni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesztünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Levelezés.

SZOMORU szöke asszony csütörtökön hétkor közvetlen az iroda előtt. 661

Alkalmazás.

PERFEKT szakácsnő tartós állásra kerestetik. Pollák téglagyár Arad, Str. Tudor Vladimirescu (Dobó-u.) 12., Str. Muresan (Nádor-u.) sarok. 10189

SEGÉDJEGYZŐ avagy ezen állásra helyettesíthető egyén a Segédjegyzői fizetés, azonkívül lakás, fűtés, világítás és mellékjüvedelemben való részesedés mellett azonnal alkalmazást akar a soimusi Közigazgatási Irodában, posta Radna. 644

NÉMET-MAGYAR nyelvet szóban, írásban bíró leány keres azonnali belépésre irodai, pénztárnoknői vagy elárúrói munkára alkalmazást, gépirásban jártas. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kér. 647

ÉRETTSÉGIZETT 4 évi bankgyakorlattal 30.000 lei óvadékkal bíró tisztviselő megfelelő állást keres. — Ajánlatokat „3000” jellegű alatt az Aradi Közlöny kiadójába kér. 658

RAJZOLÓ gyakoroltnak, négy középiskolát végzett jól rajzoló fiatal emberek kezdő fizetéssel felvételnek. Vrag Kálmán építőmester Arad, Bul. Carol I. Z. 655

ONALLOAN mi főző szakácsnő gyermektelen házaspárnak Hajek úvegkereskedőnél felvételnek. Arad, Str. Mejanu 7. 646

SZABÓSEGÉDEK raktári munkához, varrónők kézimunkához felvételnek. Menczer, Arad, Str. Muresanul (Nádor-ucca) 7-9. 645

EGY ügyes sörkőhordót felvesz Oppenheimer söraktár. Arad, Str. Eminescu 15. szám. 650

KERESÜNK ügyes fiatal irodai tisztviselőt lehetőleg gyorsírásai képzettséggel. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 659

23 ÉVE működő, román-magyar-német nyelvismérettel bíró jegyző megfelelő állást keres. Szíves megkeresést „Minél előbb” jellegűre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 660

KERESEK egy perfekt szobaleányt és egy perfekt szakácsnőt azonnali belépésre. Arad, Bulev. Regele Ferdinand 57-59. 663

TÉGLAGYÁRI GÉPÉSZ téglagyári üzem vezetői állást keres. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 664

TEXTIL szakmából segéd, ki a román és német nyelvben perfekt, adja le ajánlatát fizetési igényével az Aradi Közlöny kiadójába „Textil” jellegűre. 666

Butorozott.

BUTOROZOTT különbejárati szobát keresek a belvárosban azonnali beköltözésre. Címeket „Állandó” jellegűre az Aradi Közlöny kiadójába kér. 639

UJMIKELAKA letelején, háromszobás modern lakás kerttel kiadó. Bővebbet Györfly „Mures” irodájában Arad. 15136

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szobát ebédkosztál vagy anélkül azonnalra keres intelligens tisztviselő. Címeket „Hivatalnoknő” jellegűre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 662

Vétel és eladás.

MODERN ebédlő és háló komplett, valamint kézzel csomózott gyapjú, perzsa és szirma szőnyegek jutányosan eladó. Arad, Str. Ioan Calvin 23. 653

RÉGI KÖNYVEKET előnyös áron vásárol Sándor hírlapiroda Arad. 10180

HASZNÁLT börgarnitúra, ebédlő és szalonberendezések, szőnyegek, függönyök, réz és vaság, gyermek ülő kocsik, werteim kassza, Singer cipészgép, dísztárgyak, ezüst evőeszközök, írónyi íróasztalok, fotelok, butorok, kézimunkák, puffok, különböző ajándéktárgyak, férfi ruhák stb. eladó. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

BICSÉRDY, Ember hivatása. Halál legyőzése megrendelhető Sándor hírlapirodában Arad. 10187

EZÜST TÁLCÁKAT, ezüst tárgyakat, szőnyeget, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butorok darabokat, dísztárgyakat stb. bizományba veszek. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

ÜZLETI KÖNYVEK hitelesítő, nyomtatványok, írószerek jó minőségben olcsón Max. Molnár si Comp. Arad, Str. Bratianu sarok tiszlet, főpostával szemben. 5282

ELADÓ 4 ajtó és két ablak Arad, Str. Oituz (Hős-u.) 111. 642

ZONGORÁKAT veszek helyben és vidéken. Melis, Arad, Str. Pompiliu (Kaszau-ucca) 21. 15132

CIMBALOM olcsón eladó Arad, Hotel Central portásánál. 657

KERESÜNK megvételre használt, de jó állapotban lévő kórkerekű kordét. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kérünk. 632

HENGERCSOMAGOLÓ papir vastag és vékony állandóan kapható Knieszer könyvkereskedőnél Arad, Str. Tudor Vladimirescu (Dobó-ucca.) 6581

ELADÓ MÉHES Soimoson, posta Radna 30 család, teljes felszereléssel és méhszimmel. Értkezni lehet az ottani közigazgatással. 643

VILÁGOS hálószoba 14000 leiert eladó. Arad, Str. Cosbuc 40. (Wesseliényi-u.) 641

WERTHEIM cassa 4 számú, dupla ajtóval eladó. Cím Györfly „Mures” Irodája Arad. 15137

GYAPJUFESZŐLŐ, fonó és kötőgépeket megvételre keresek. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 665

Ellátás.

URIEMBER izletes ebédkosztot keres csak központban. Ajánlatokat „Izletes” jellegűvel Rudolf Mosse (Sándor hírlapirodában) Arad. 10189

Különféle.

NŐI SZABÁSZATI TANFOLYAMRA MENNE középkori vidéki nő. Címeket szíveséggel elfogad Szabóczy kefékötő üzlet Arad, Pinta Iancu Avram (Szabadság-tér.) 580

PÉNZKÖLÖSÖNÖKET betáblázásra azonnal folyósítatok. Haasz iroda, Arad, Str. Romanului 5. (Zrinyi-ucca.) 16640

Banca Podgoria Aradului S. P. A. Ghioroc.

Aradhegyaljai Takarékpénztár R.-T., Gyorok.

Convocare.

BANCA PODGORIA ARADULUI SOCIETATE PE ACTIUNI
isi tine in 21 Februarie 1925. la orele 3 d. a. in localul societatii

Adunarea Generala ordinara a 20-a

la care prin aceasta se invita Dnii actionari

OBIECTE:

1. Alegerea a 2 actionari pentru autentificarea protocolului.
 2. Prezentarea si stabilirea socotilor de anul 1924 si dispozitii in privinta folosirii castigului, raportul de supraveghere despre anul 1924, se da in solva si in directiunea si comit. de supraveghere.
 3. Alegerea 5 membri de directiune pe 3 ani.
 4. Alegerea 4 membri de com. supraveghere pe 3 ani.
 5. Alegerea com. directiional.
 6. Eventuale propuneri.
- Ghioroc la 26. Ianuarie 1925.

DIRECTIUNEA.

Meghívó.

AZ ARAD-HEGYALJAI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZÉNY-TÁRSASÁG 1925. február hó 21-én délután 3 órakor az intézet helyiségében tartja meg

20-ik rendes közgyűlést,

melyre a részvényesek ezennel meghívattak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes és a közgyűlési jegyzőkönyv vezetésére jegyző jelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének valamint az 1924. évi zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozathozatal, az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
3. 5 igazgatósági tag megválasztása 3 évre.
4. 4 felügyelő-bizottsági tag választása 3 évre.
5. Az igazgató választmány választása 3 évre.
6. Indítványok.

Ghioroc, 1925. január hó 26.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Activa—Yagyon.

Contul-Bilant pe anul 1924. — Mérleg-számla 1924. dec. 31.

Passiva—Toher.

Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.
Cassa in numerar — Pénztár készlet		47933	25	Capital fund — Részvénytőke —			100000
Capitale etoc. in alte banci — Más intézeteknél elhelyezve		8686	47	Capital de Reserve — Általános tartalék		151350	
Cambii — Váltótárca		2550985		Fund. de res. pentru descr. de preț al imobil — Házértékcsok. tartalék		20000	171350
Imprumuturi hipotecare — Jelzálog kölcsönök		10200		Depuneri — Betétek		1710447	65
Efecte proprie — Értékpapírok		11000		Depuneri pe cont curent — Folyószámla bevételek		1076742	85
Conto-Curent — Folyószámlák		1611590	85	Impozite nesolvite pentru depuneri			
Mobiliiar — Felszerelések		87710		Benem fiz. tőkeamat adók			28875
Averea imobila — Intézeti ház		30500		Dividende nepiatite — Kinem fizetett osztalékok			5088
Drept de piaț — Piacjog		15310	40	Interese de tranzite — Átmeneti kamatok			95450
				Saldul profit — Tiszta nyereség			261112
		4343865	97				4843865

Dat din Ghioroc, la 31. Decembrie 1924 Ghioroc, 1924. december hó 31-én.

DIRECTIUNEA — IGAZGATÓSÁG:

Szekely m. p., Roszmann m. p., Dr. Székely m. p., Tabajdi m. p., Vajtanu m. p.

Censurat si aflat in consonante cu cartile principale si auxiliare.

COMITETUL SUPRAVEGHERE — FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Mategowsky m. p., br. Exterde m. p., Cservinsky m. p., Wittenberger m. p.

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépén. Kiadóhivatal: Aradi nyomdavidálat.